

АНАЛІТИЧНІ ДАНІ

ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ
АНТИКОРУПЦІЙНИМИ
УПОВНОВАЖЕНИМИ
ВИМОГ ФІНАНСОВОГО
КОНТРОЛЮ

НА ОСНОВІ ДЖЕРЕЛА:

Ефективність антикорупційних уповноважених у 2020 році.

Аналітичний огляд / проф. А.Галай, С.Держач, А.Федоренко. Київ,

Національне агентство з питань запобігання корупції, 2021.

Х. ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЯМ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ СУБ'ЄКТАМИ ДЕКЛАРУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

ВАРТО ЗНАТИ

Практичним елементом побудови культури доброчесності у публічному секторі є вимоги фінансового контролю і декларування. Завдання уповноваженого у цьому напрямі починається з формування обізнаності посадовців із обов'язком та змістом декларування, забезпечення їх доступною та зрозумілою інформацією щодо процесу подання декларацій та однаковим розумінням антикорупційного законодавства з цього прив'язаності частині. Як і в інших напрямках, уповноважений має вжити заходів щодо ознайомлення персоналу з вимогами фінконтролю, провести навчання, розробити інформаційно-методичні матеріали та створити умови для надання консультацій стосовно заповнення декларацій.

Варто відзначити і додатковий функціонал забезпечення фінконтролю уповноваженим. Так, до його обов'язків належить сприяння у поданні декларацій після звільнення колишніми публічними службовцями, доведення вимог щодо декларування суттєвих змін у майновому стані та відкриття валютного рахунка у закордонних банках, що потребує додаткових організаційних зусиль.

Активна робота щодо ознайомлення працівників з вимогами антикорупційного законодавства стосовно фінансового контролю засновується перш за все на системному використанні розроблених нормативних актів та напрацювань **НАЗК**. У той же час, уповноваженому важливо працювати над власними методичними матеріалами, з урахування потреб та особливостей організації та працівників.

ЧИ ВЖИВАЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ЗАХОДІВ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩОРІЧНОЇ ДЕКЛАРАЦІЙНОЇ КАМΠΑНІ ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

НАСКІЛЬКИ ЯКІСНО¹⁷ УПОВНОВАЖЕНІ ВИКОНУВАЛИ ЗАПЛАНОВАНІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩОРІЧНОЇ ДЕКЛАРАЦІЙНОЇ КАМΠΑНІ ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ¹⁸

ЧИ ВЖИВАЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ЗАХОДІВ ІЗ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ПРИПИНИЛИ РОБОТУ У ПОПЕРЕДНЬОМУ РОЦІ

¹⁷ Низький рівень – використовували один із запропонованих заходів; середній рівень – вживали два із запропонованих заходів; високий – вживали три та більше із запропонованих заходів

¹⁸ Серед уповноважених, які зазначили, що вживали таких заходів

НАСКІЛЬКИ ЯКІСНО¹⁹ УПОВНОВАЖЕНІ ВИКОНУВАЛИ ЗАПЛАНОВАНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЙ ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЯКІ ПРИПИНИЛИ РОБОТУ У ПОПЕРЕДНЬОМУ РОЦІ²⁰

14%

уповноважених вживали заходів із забезпечення подання звільненими працівниками декларацій після звільнення на низькому рівні

21%

уповноважених працювали над забезпеченням подання звільненими працівниками декларацій після звільнення на середньому рівні

65%

уповноважених вживали заходів щодо забезпечення подання звільненими працівниками декларацій після звільнення на високому рівні

ТЕНДЕНЦІЇ

- **Кожен четвертий** уповноважений не вживав заходів із запобігання порушенню вимог фінансового контролю суб'єктами декларування організації. Проте цей відсоток відрізняється залежно від типу органів: якщо практично **усі (99%)** уповноважені загальнодержавних органів та ОДА вживали заходів щодо запобігання порушенню вимог фінансового контролю під час деклараційної кампанії 2020 року, то **35%** уповноважених державних підприємств, що належать до сфери управління ОДА не проводили заходів із забезпечення деклараційної кампанії, що є найнижчим показником

¹⁹ Низький рівень – використовували один із запропонованих заходів; середній рівень – вживали два із запропонованих заходів; високий – вживали три та більше із запропонованих заходів

²⁰ Серед уповноважених, які зазначили, що вживали таких заходів

- ▶ **Лише 7%** антикорупційних уповноважених застосовували **усі** запропоновані в анкеті заходи із забезпечення щорічної деклараційної кампанії²¹. Серед типів органів варто відмітити у цьому напрямі уповноважених ЦОБВ та їхніх територіальних органів (**28%** та **25%** яких проводили усі запропоновані заходи)
- ▶ **Аналогічна** попередній тенденція спостерігається і щодо супроводження процесу декларування осіб, які припинили трудові відносини з організацією публічного сектору. Лише **24%** уповноважених вживали увесь комплекс заходів щодо формування обізнаності персоналу із вимогами фінансового контролю²²

ЦІКАВИЙ ФАКТ

- ▶ **Найбільш** комплексно заходи з попередження порушення вимог фінансового контролю щодо усіх типів декларантів організували: апарати *Пенсійного фонду України* та *Держлікслужби* й **65%** їхніх територіальних органів; *Львівська* та *Вінницька ОДА* та **50%** районних державних адміністрацій, що координуються ними

²¹ В анкеті-самооцінки було запропоновано на вибір такі форми заходів: 1) розміщення посилання на нормативну базу та роз'яснення НАЗК; 2) розробка методичних матеріалів щодо вимог фінансового контролю та ознайомлення з ними працівників; 3) навчання працівників організації з дотримання вимог фінансового контролю; 4) консультування в заповненні декларацій; 5) оформлення доручень, службових записок чи інших документів з питань дотримання вимог фінансового контролю працівниками організації.

²² В анкеті-самооцінки було запропоновано на вибір такі форми заходів: 1) ознайомлення працівника з вимогами абз. 2 ч. 2 ст. 45 Закону України «Про запобігання корупції» під час звільнення; 2) направлення листів-нагадувань про дотримання зазначених вимог на адресу місця проживання/ реєстрації особи; 3) нагадування телефоном або іншим способом про такий обов'язок.

ЧИ ЗАБЕЗПЕЧУВАЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ПОШИРЕННЯ СЕРЕД ПРАЦІВНИКІВ МАТЕРІАЛІВ НАЗК ЩОДО ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

ЯКИМИ СПОСОБАМИ ЗАБЕЗПЕЧУВАЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ДОВЕДЕННЯ ДО ПЕРСОНАЛУ ВИМОГ ЩОДО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ ТА ЗАПОВНЕННЯ ДЕКЛАРАЦІЙ

ТЕНДЕНЦІЇ

- **Декларування** є найбільш поширеною темою, з якої уповноважені проводять навчання та розробляють методичні матеріали. Проте лише лише **один з трьох** уповноважених державних підприємств і **кожен другий** уповноважений міських та районних рад присвячували свої навчальні заходи тематиці декларування

- ▶ **Лідерами** в проведенні навчань з декларування є уповноважені ОДА. **96%** з них присвячували цій тематиці свої навчальні заходи
- ▶ **На основі** заповнених форм самооцінки можна зробити висновок, що **кожен п'ятий** уповноважений взагалі не надавав консультативної допомоги щодо заповнення декларацій у минулому році
- ▶ **Для** загальнодержавних органів найбільш поширеною формою превентивних заходів з декларування є консультування (**85%**)
- ▶ **Уповноважені** обласних рад більше за інших поширювали матеріали **НАЗК (88%)** та займались розробкою власних методичних матеріалів (**50%**)

ЦІКАВІ ФАКТИ

- ▶ **у кінці 2020 – на початку 2021** років **НАЗК** провело для уповноважених загальнодержавних органів, обласних рад та ОДА серію практичних занять з ефективною організації деклараційної кампанії та проведення навчань з декларантами. За результатами цього курсу підвищення кваліфікації **134** уповноважених провели **743** навчальних заходи для працівників організацій та уповноважених організацій нижчого рівня. Цей приклад демонструє важливість взаємодії та ефективної координації уповноважених
- ▶ **Важливо**, що уповноважені не тільки доводили до відома інформаційні та роз'яснювальні матеріали **НАЗК** щодо вимог фінансового контролю, але й сприяли їх практичному засвоєнню персоналом. Так, під час дослідження з аналізу практик діяльності уповноважених Сходу України було виявлено проактивний підхід антикорупційного уповноваженого **Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками у Донецькій області**, яка до чергової кампанії декларування доходів та витрат організувала системне проходження державними службовцями органу онлайн-курсу «Просто про е-декларування» **НАЗК**

- ▶ **Деякі** уповноважені проявляють ініціативу у питаннях моніторингового супроводження вимог фінансового контролю. Так, уповноважений *державного підприємства «Державний інститут проектування міст «Містопроект»* аналізував подання декларантами підприємства повідомлення про суттєві зміни в майновому стані
- ▶ **Серед** форм методичної роботи уповноважених за тематикою декларування досить популярними є розробка пам'яток та попереджень. Зокрема, розроблялися пам'ятки щодо подання декларацій особами, які припиняють діяльність, пов'язану з виконанням функцій держави та щодо відповідальності за порушення обов'язку декларування. Досить активно розробляли подібні пам'ятки уповноважені *Регіонального відділення Фонду державного майна в Івано-Франківській, Чернівецькій та Тернопільській областях, Управління Держпраці у Вінницькій області, Бериславської міської ради, Управління Пенсійного фонду України у м. Краматорську Донецької області та низки інших*

ЧИ ВИКОРИСТОВУВАЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ВНУТРІШНІ ФОРМИ ДІЛОВОДСТВА ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ПЕРСОНАЛОМ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ У 2020 РОЦІ

ТЕНДЕНЦІЇ

- ▶ **Найбільш** активно готували службові документи для забезпечення підрозділами та окремими працівниками вимог декларування уповноважені загальнодержавних органів та ОДА: **сім з десяти** уповноважених цих типів органів практикували такий спосіб запобігання
- ▶ **Найменше** така форма превентивних заходів з фінконтролю використовувалась уповноваженими державних підприємств та органів місцевого самоврядування (**9%** та **22%** відповідно)

ЦІКАВІ ФАКТИ

- ▶ **Найбільш** ініціативні уповноважені створювали внутрішні документи, які сприяли організації декларування в органі та нагадували про терміни та вимоги декларування:
 - 1) **уповноважений ДП «Торецьквугілля»** та **ДП «Городницьке лісове господарство»** розробили наказ про забезпечення електронного декларування
 - 2) **уповноважений Головного управління Пенсійного фонду України в Чернівецькій області** направив службові записки керівникам структурних самостійних підрозділів

- 3) **уповноважений Головного управління Держпродспоживслужби в Харківській області** направляв керівникам структурних підрозділів Головного управління та керівникам установ листи щодо ознайомлення з роз'ясненнями **НАЗК** стосовно фінансового контролю
- 4) **уповноважений Головного управління Держгеокадастру у Чернігівській області** надсилав листи-нагадування про необхідність подати декларацію державним службовцям, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку

ЧИ ЗАСТОСОВУВАЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ОСОБЛИВІ ЗАХОДИ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЩОРІЧНОЇ ДЕКЛАРАЦІЙНОЇ КАМΠΑНІ ПРАЦІВНИКАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

5%

уповноважених відповіли, що використовували особливі заходи для запобігання порушенням вимог фінансового контролю працівниками

ТЕНДЕНЦІЇ

- ▶ **Аналіз** таких індивідуальних практик, які використовують уповноважені, дав змогу згрупувати їх за формами:
 - 1) **індивідуальні нагадування:** листами за місцем проживання осіб, які перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку; службовими записками - керівникам структурних підрозділів
 - 2) **використання засобів корпоративної комунікації:** розсилка на електронну пошту кожного структурного підрозділу та/або працівників методичних та роз'яснювальних матеріалів; модеровані обговорення в чаті працівників у месенджерах чи внутрішніх комунікаційних мережах
 - 3) **проведення нарад:** порушення питання про дотримання обов'язків фінконтролю перед керівниками структурних підрозділів на оперативних нарадах керівництва організації; окремі робочі наради, під час яких наголошується на термінах та вимогах фінконтролю; відеоконференції чи скайп-наради з підпорядкованими підрозділами та /або працівниками
 - 4) **безпосередній супровід процесу подання декларацій:** надання практичної допомоги з отримання ключів електронного підпису; випереджуючий моніторинг фактів неподання декларацій близько до граничного терміну їх подання; в разі прогнозу щодо прострочення терміну подання декларації – особисте супроводження працівників під час цього процесу

ЦІКАВІ ФАКТИ

- ▶ **Найбільш** ініціативні уповноважені впроваджували власні заходи, які сприяли ефективній організації декларування:
 - **уповноважені Адміністрації Державної прикордонної служби України** в ефірі Радіо Кордон надавали роз'яснення та відповіді на запитання слухачів щодо особливостей декларування
 - **уповноважений Головного управління Державної служби з надзвичайних ситуацій в Одеській області** для якісної організації роботи з декларування впровадив адміністративний регламент «Контроль за поданням декларацій особами начальницького складу структурних та підпорядкованих підрозділів»
 - **уповноважений Західного регіонального управління Державної прикордонної служби України** забезпечив проведення антикорупційної акції «Оприлюдни декларацію – живи доброчесно», під час якої до відома персоналу доводились окремі положення та методичні матеріали в частині дотримання вимог фінансового контролю, надавались ситуативні консультації
 - **уповноважений Нацбанку** для ефективної підготовки декларантів до заповнення декларації забезпечив технічну можливість отримання працівниками інформації про їх доходи за допомогою програмного комплексу додатків «SAP FIORI», які використовуються для побудови внутрішніх бізнес-процесів

ЯКИМИ СПОСОБАМИ УПОВНОВАЖЕНІ ЗАБЕЗПЕЧУВАЛИ ВИКОНАННЯ ОБОВ'ЯЗКУ ПОДАТИ ДЕКЛАРАЦІЇ ОСОБАМИ, ЯКІ ПРИПИНИЛИ ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

53%

уповноважених забезпечували таке ознайомлення під час звільнення

24%

уповноважених направляли листи-нагадування на адресу місця проживання/реєстрації особи

58%

уповноважених нагадували телефоном або іншим способом безпосередньої комунікації

ТЕНДЕНЦІЇ

- ▶ **Кожен третій** уповноважений не виконував заходів щодо ознайомлення звільнюваних посадовців з вимогами фінансового контролю
- ▶ **Єдиним** самостійним заходом уповноваженого з ефективного інформування посадовців, які припиняють відносини із виконання завдань держави, є їх ознайомлення під час звільнення з обов'язком подати декларацію. Такий спосіб найбільш ретельно використовують уповноважені загальнодержавних органів та їхніх територіальних органів (**91%** та **83%** відповідно)
- ▶ **Нагадування** телефоном як додатковий спосіб забезпечення декларування звільнених посадовців найбільше (**92%**) практикували уповноважені ОДА

ЦІКАВІ ФАКТИ

- ▶ **Деякі** уповноважені (**5%**) визначили власні оригінальні підходи для попередження порушення вимог фінконтролю звільненими декларантами
 - **Першою** групою оригінальних заходів із запобігання можна назвати документальні та облікові способи. Уповноважені здійснювали візування обхідного листа перед звільненням суб'єкта декларування для додаткового повідомлення про необхідність подання декларації після звільнення; забезпечували ведення журналу обліку звільнених осіб, де вони зазначали контактні дані та підтверджували факт ознайомлення. Так, ознайомлювали під підпис особу із попередженням щодо зобов'язання подати декларацію уповноважені *Управління Пенсійного фонду України у м. Краматорську Донецької області, Державної установи «Бердянська виправна колонія №77» та ДП «Миколаївський регіональний науково-виробничий центр стандартизації, метрології та сертифікації»*
 - **Іншою** групою заходів були неформальні комунікації та використання цифрових інструментів. Серед таких: нагадування через безпосередніх керівників звільненої особи, створення груп або персональні повідомлення у месенджерах, соціальних мережах, електронна розсилка тощо. Так, уповноважений *Головного управління Пенсійного фонду України в Харківській області* для нагадування про обов'язок подання декларації використовував пошук серед відкритих даних для контактування зі звільненими, які не відповідали на звернення; уповноважені *Заліщицької міської ради та Сумської ОДА* створили окремий чат у месенджері, де робили нагадування про терміни декларування між учасниками групи

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЗА НАПРЯМОМ ЗАПОБІГАННЯ ПОРУШЕННЮ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

- 1 Для реалізації** вимог фінансового контролю персоналом уповноважений має використовувати весь наданий Типовим положенням функціонал ознайомлення з вимогами антикорупційного законодавства: навчання, методичну роботу, надання консультацій, а також поєднувати його з контрольними повноваженнями. Ефективне ознайомлення посадовців з вимогами антикорупційного законодавства щодо подання декларацій дає можливість суттєво зменшити кількість виявлених порушень та осіб, притягнутих до відповідальності.
- 2 У напрямі** забезпечення вимог декларування важливо дотримуватись як загальних вимог ефективності ознайомчих заходів, так і враховувати особливі чинники – охоплення цільової аудиторії різними типами заходів та планування цих заходів з урахуванням строків деклараційної кампанії.
- 3 Тематично** інструментарій формування обізнаності персоналу важливо зосереджувати не лише щодо загальних вимог декларування, а й практично розглядати проблемні та нові питання подання декларацій, повідомлень про зміни у майновому стані й про відкриття валютного рахунка у банку-нерезиденті, відповідальності за порушення вимог фінансового контролю. Важливо роз'яснювати такі дії з підготовки до подання декларації, як отримання електронних ключів, актуальної інформації про доходи, майно декларанта та членів його сім'ї.

XI. ПЕРЕВІРКА ТА ВИЯВЛЕННЯ ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО СУБ'ЄКТАМИ ДЕКЛАРУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ

ВАРТО ЗНАТИ

В Україні продовжує унормовуватись процес декларування через призвичаювання посадовців, які виконують завдання і функції держави у різних державних органах, установах та організаціях, до виконання обов'язку з подавання декларацій.

На загальнодержавному рівні таку роботу проводить **НАЗК** шляхом проведення навчальних заходів, постійного покращення роз'яснювальної бази, утворення багатоканальної телефонної лінії для консультування декларантів тощо. На локальному рівні контрольний елемент організації уповноваженим дотримання вимог фінансового контролю полягає у перевірці подання декларацій усіма особами у його організації, які мають такий обов'язок, та повідомленні **НАЗК** про виявлені факти порушень.

Реалізація цих завдань передбачає роботу уповноваженого із декларантами та службою персоналу. Це пов'язано з необхідністю постійно актуалізувати перелік та персональні дані суб'єктів декларування, в тому числі щодо осіб, які припинили діяльність в організації, перебувають у соціальних відпустках, відбувають службу в операції Об'єднаних сил на Сході України тощо.

Таким чином, для ефективного виконання цих завдань, уповноважені мають отримувати доступ до актуальної інформації щодо суб'єктів декларування та впроваджувати інструментарій з перевірки подання ними декларацій. Для цього варто розробити внутрішні політики та налагодити системну співпрацю у їхній реалізації, враховувати навантаження для цієї функції і заздалегідь планувати організацію роботи в цьому напрямі як у період щорічної деклараційної кампанії, так і впродовж року.

ЯКИМ ЧИНОМ УПОВНОВАЖЕНІ ЗАБЕЗПЕЧУВАЛИ ОНОВЛЕННЯ ДАНИХ ЩОДО ПЕРЕЛІКУ СУБ'ЄКТІВ ДЕКЛАРУВАННЯ

24%

уповноважених не перевіряли переліку суб'єктів декларування

50%

уповноважених використовували неформальні способи комунікації

7%

уповноважених визначили порядок оновлення такого переліку внутрішнім актом системної дії

19%

уповноважених використовували акти індивідуальної дії та тимчасові рішення (доручення, службові записки, інші внутрішні документи)

ТЕНДЕНЦІЇ

- ▶ **Кожен четвертий** уповноважений не здійснював заходів з оновлення та обліку суб'єктів декларування, таким чином неефективно контролюючи дотримання персоналом обов'язку подання декларацій
- ▶ **Дві третини** уповноважених не опрацьовували переліку суб'єктів декларування із застосуванням системних заходів: видавали разові доручення чи службові записки, отримували інформацію за домовленістю із кадровою службою. Такий механізм обліку суб'єктів декларування найбільш поширений серед обласних та районних державних адміністрацій (**80%** та **86%** відповідно)
- ▶ **Лише 9%** з числа тих уповноважених, які зазначили, що забезпечували оновлення даних у переліку суб'єктів декларування, визначили цей порядок внутрішнім документом системної дії. Дещо більше, порівняно з іншими типами державних органів, така форма роботи забезпечена серед уповноважених загальнодержавних органів та територіальних органів виконавчої влади (**29%** та **23%** яких забезпечили прийняття такого акта)

- ▶ **Найбільш** поширеними формами такого документа уповноважені зазначили антикорупційну програму чи план заходів із запобігання та виявлення корупції. Значно рідше такий документ оформлений як внутрішній акт організації. Враховуючи, що антикорупційна програма є комплексним політикоформуючим документом із запобігання корупції в організації, вбачається можливим закріплення окремих політик та механізмів запобігання корупції безпосередньо в ній. Водночас це не виключає й можливості визначення окремих заходів із запобігання в окремому документі для їх більш системного опрацювання
- ▶ **Серед** уповноважених, які працюють як уповноважений підрозділ **у 10 разів** більше визначають окремими актами заходи для обліку суб'єктів декларування порівняно з уповноваженими-сумісниками (**30%** та **3%** відповідно)

ЦІКАВІ ФАКТИ

- ▶ **Серед** організацій, які визначили внутрішні механізми обліку декларантів, позитивно можна відзначити галузі, в яких налагодили його на системному рівні: апарат *Пенсійного фонду України* та **50%** його територіальних органів, апарат *Держприкордонслужби* та **25%** територіальних органів. Цікаво, що незважаючи на те, що в апараті *Державної казначейської служби* немає такого акта, у **88%** її територіальних органів вони визначені
- ▶ **На регіональному** рівні внутрішнім актом урегульовано отримання уповноваженими актуальної кадрової інформації в *Кіровоградській ОДА* і *Сумській ОДА* та координованих ними районних державних адміністраціях (**50%** та **30%** відповідно), в інших ОДА суттєво нижчий відсоток у їхніх райдержадміністрацій
- ▶ **Лише дві** обласні ради, за поданими звітами, визначили системні внутрішні механізми оновлення переліку декларантів: *Дніпровська* та *Кіровоградська*
- ▶ **У своїх** дослідженнях 2021 року *НАЗК* наводило приклади проактивної роботи уповноважених з організації роботи щодо декларування. Зокрема, уповноваженим *Головного управління Державної служби України з надзвичайних ситуацій у Харківській області* було впроваджено ІТ-програму, що дає змогу автоматизовано перевірити подання декларацій працівниками органу

СКІЛЬКИ ФАКТІВ НЕПОДАННЯ АБО НЕСВОЄЧАСНОГО ПОДАННЯ ДЕКЛАРАЦІЙ СУБ'ЄКТАМИ ДЕКЛАРУВАННЯ ВИЯВИЛИ УПОВНОВАЖЕНІ ПРОТЯГОМ 2020 РОКУ²³

ЩОДО СКІЛЬКОХ ВИЯВЛЕНИХ ВИПАДКІВ НЕПОДАННЯ (НЕСВОЄЧАСНОГО ПОДАННЯ) ДЕКЛАРАЦІЙ УПОВНОВАЖЕНІ НАПРАВИЛИ ПОВІДОМЛЕННЯ ДО НАЗК У 2020 РОЦІ

ТЕНДЕНЦІЇ

- **Загалом** робота антикорупційних уповноважених щодо виявлення порушень вимог фінансового контролю має запобіжний характер, адже лише **2%** порушень було зафіксовано протягом року. Проте є випадки, коли в установах навіть з невеликою кількістю працівників, рівень порушень за неподання декларацій перевищує **20%** працівників. Крім того, у **чотирьох п'ятих** ОДА та **половині** територіальних органів влади було виявлено принаймні **один** факт неподання декларацій
- **Серед** уповноважених, які не виконали вимоги закону щодо направлення повідомлення до **НАЗК** про неподання чи несвоєчасне подання декларацій суб'єктами декларування, **дві третини** – це уповноважені державних підприємств, установ, організацій та **кожен третій** – це уповноважений територіального органу виконавчої влади

²³ У поданих звітах 3584 організацій публічного сектору було зазначено про 480766 суб'єктів декларування, які працюють у їхніх організаціях. З цього переліку було виявлено 9110 випадків неподання або несвоєчасного подання декларацій

ЦІКАВІ ФАКТИ

- ▶ **Дослідження** звітів продемонструвало установи, в яких уповноважені виявили **значний відсоток** суб'єктів декларування, які не виконали вимоги фінконтролю. Так, **57%** декларантів, які не виконали вимоги фінконтролю, були виявлені уповноваженим у *Дружелюбівському виправному центрі № 1* та **39%** - у *Держагентстві резерву*. **Близько чверті** порушників було виявлено уповноваженими у таких організаціях: *Служба автомобільних доріг у Миколаївській області* (**24%** декларантів не виконали вимог), *Білоцерківська виправна колонія № 35* та *Казанківська виправна колонія № 93* (**23%** декларантів не виконали вимог у обох з них), *Офіс великих платників податків Державної фіскальної служби* та *державне підприємство «Державний центр сертифікації і експертизи сільськогосподарської продукції»* (**22%** декларантів не виконали вимог у обох з них)

РЕКОМЕНДАЦІЇ

ЗА НАПРЯМОМ КОНТРОЛЮ ДОДЕРЖАННЯ ВИМОГ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ

- 1 Організація** роботи у напрямі дотримання працівниками вимог фінансового контролю вимагає визначення порядку внутрішньої взаємодії на рівні організації. Взаємодію за неформальними домовленостями або із використанням внутрішніх форм діловодства індивідуальної дії (службових записок, доручень) не можна вважати ефективним способом організації діяльності напряму, що передбачає встановлення адміністративної або кримінальної відповідальності у разі виявлення порушень
- 2 В усіх** випадках неподання або несвоечасного подання декларацій уповноважений зобов'язаний повідомити НАЗК
- 3 Ефективні** уповноважені координуючих органів розглядають своїм завданням також організаційне та методичне супроводження деклараційних кампаній у своїх підпорядкованих або координованих структурах